

Szerkesztői szállítás

Belső-kiadása 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzettje.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Készítők nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepek kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasáborított garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22 Haasensteint és Vogelmart (Neuer Markt 11).
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-utca 9 szám emelet.)

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Az új törvényszékek.

II.

(D.) Miért van a nem oly nagy népességű Csikszéknek két, Háromszéknek szintén két, s Alsó-Fehérmegyének éppen három törvényszéke, míg az ország szíve, mint Sahara pusztája áll magára hagyatva s egyedüli oáisa a m.-vásárhelyi törvényszék?

E volt a kérdés, a mit egyszerre mindenki felvetett közöttünk, midőn az új törvényszékek elhelyezéséről rendelet közreadott.

Részünkről nem így tesszük fel a kérdést, hanem egyszerűen azt kérdezzük, hogy miután a 350 ezer lélekszámból álló Királyföldnek öt törvényszék adatott, s az egyedüli Alsó-Fehérmegye három törvényszékkel bírt: miért nem lehetett Tordamegyére Aranyosszékkal együtt két és Küküllőmegyére egy törvényszéket számítani, meghagyva Marosszéknek M.-Vásárhelyt egy törvényszéket?

Mert, hogy Csik-Gyergyószéknek két törvényszéke van, abban nincs semmi veszedelem, sőt tekintve azon szék földirati fekvését, ha ily számban részére a törvényszék kijuthatott, az öröndetes dolog és közzététel tartozunk érte a kormányának és törvényhozásnak; Háromszéken a két törvényszék Felső-Fehérmegye legnagyobb részének oda szakadásával igazolva van, a mit valószínűleg a járásbírók beosztásával teljesen beláthatunk.

Hogy egymáshoz oly közel Enyedrre, Fehérvárra s Abrudbányára miért kellett egy-egy törvényszék? annak indokát nem tudjuk; mindenesetre, ha a törvényszékek száma ki volt szabva, inkább illette volna egy törvényszék Dicső-Sz.-Mártonban Küküllőmegyét, s a beszüccelt vagy naszódi törvényszéket inkább lehetett volna Régenbe helyezni, mint a hol vannak egymáshoz oly közel s oly csekély rayonnal.

Azonban, ha mindezen törvényszékek ott maradhatnának, a mint vannak s még két törvényszék állíthatnák fel: egyik Régenben, a másik D.-Szent-Mártonban, úgy hisszük, hogy e berendezés és szervezés ellenében jogos és méltó panasza senkinek sem maradhatna fenn; mert nem az a baj, hogy némely helyütt talán igen sürűen vannak a törvényszékek, hanem az, hogy más helyütt miért éppen nincs törvényszék nagy területek központján?

Tehát ez elhelyezés nem ép oly absurd, mint sokan állítják, mert hisz összesen is csak két pontra nézve állhat fenn a jogos difficultas.

És talán nem tévedünk, ha a Küküllőmegyén ejtett hátrányt nagy részben a D.-Sz.-Márton és Erzsébetváros közti harcra tulajdonítjuk, mely miatt inter duos litigantes tertius gaudet.

Küküllőmegye lakói Erzsébetváros ellen földirati és gravitationalis tekintetből jogos kifogásokat emelhettek, és nem kételkedünk abban, hogy D.-Sz.-Márton és Radnóth vidéke, mely Küküllőmegye legnagyobb részét foglalja magában, ha már egy keblí törvényszéket nélkülözni kénytelen, sokkal örömebb tartozik a m.-vásárhelyi, mint tartoznék egy Erzsébetváros felállítandó, vagy akár a megyesi és segessvári törvényszékekhez.

S azt hisszük, hogy igen célszerű lett volna egyszersmind Küküllőmegyének minden oly járásbíróságait is, melyek M.-Vásárhely körében fekszenek, a m.-vásárhelyi törvényszékhez csatolni, mint a hová e vármegyének úgy is legnagyobb része gravitál, s a mely esetben Küküllőmegye saját törvénykezési központját elveszítve, legalább legnagyobb részében

oly combinatioba jött volna, melyhez némi történelmi emlékek kötik, minthogy többször volt Küküllőmegye Marosszékhez csatolva, míg a töle keletre eső törvényhatóságokhoz egyes részei is nem tartoztak.

Mindezek helyett azonban a leghelyesebb s azon előnyöknek, melyekben Erdély többi törvényhatóságai részesültek, megfelelőbb az lett volna, hogy Küküllővármegye, melynek fennállása minden tekintetben felettébb fontos, s melyre nézve egy szellemi központ megteremtése civilisationalis kérdésünk lett volna, és lenne D.-Sz.-Mártonban egy keblí törvényszékkel ellátva.

E sorok írója csekély birtokviszonyainál fogva csak előnyösnek tarthatja magára nézve, hogy Küküllőmegyéből a Küküllő és Maros völgye M.-Vásárhelyhez csatoltatott, s így nem önzés szól belőlünk, midőn Küküllőmegye részére egy D.-Sz.-Mártonban székelő törvényszék mellett buzgunk; de igen fontos hazai érdekek s az osztó igazság és méltányosság követelése állanak itt előtérbe, s úgy hisszük, maga a törvényhozás feljogosíthatná a kormányt, hogy ennyivel több törvényszéket állítana be a kiszabottnál.

Nem áll az, hogy D.-Sz.-Márton nem volna alkalmas egy törvényszék befogadására. Volt ott mindig törvényszék, be tudta azt fogadni, s mihelyt állandó székhelynek lesz kimondva, pár év alatt meg lesznek téve az építkezések, melyeket az ottan élők kényelme követ; de magas érdekek követelik, hogy a Küküllő völgyben legalább egy helység nője ki magát kis várossá, s hogy erre D.-Sz.-Márton lenne hivatva azon esetre, ha mint a megye praetoralis helye egyszersmind egy királyi törvényszék székhelyévé tétetnék, azt igen természetesnek találjuk.

Kivéve tehát az általunk felemlített két pont mellőztetését, a törvényszékek rendezését az adott körülmények szerint nem tartjuk czéltevesztettnek, s hisszük, hogy a beállítandó új bíróságokkal igazságszolgáltatásunk élénk lendületet veend.

A városi képviselő-testület aug. 23-ki ülése.

A képviselő testület tegnap gyűlésén meglátstott, hogy választás forgott szóban, mert a város atyái szokatlan nagy számmal gyűltek föl s a hallgatóság is tömött sorokban lepte el a termet. A jegyzőkönyv hitelesítése után azonban a napi rendet egy igen érdekes interpelláció előzte meg. Előbb még Pap Miklós képviselő egy comicus intermessot inscenizozott, indítványozván, hogy egy lemondott (Mikó Lőrincz) és egy a tagok sorából kitörleendő (Kovács Márton) képviselő helyet új tagok választandók. Mikó Lőrincz ur azonban fölszólalván, ténylegesen kimutatta, hogy ő jelenleg is képviselő; Kovács Mártonra nézve pedig előadatott, hogy a h. polgármester tudni fogja kötelességét s a szavazásnál legtöbb szavazatot nyert következő egyént szólítja be a közelebbi ülésen a képviselőség elfoglalására. Efel Pap Miklós rendkívüli fontosságu indítványával zátonyra jutva engedelmet kért s Szász Domokos adta elő, tegnap lapunkban már jelzett interpellációját, Kristian Antonia ügyében, a következő indoklás előrebocsátásával:

„Folyó évi április elején a Weithoffeni b. fenytő törvényszék, egy átiratot intézett Kolozsvár város törvényszékéhez azon fölkéréssel, hogy odaváló illetőségű, de jelenleg Kolozsvárt lakó Kristian Antonia, ki ellen állítólag való hamisítási eset merült fel, letartoztatván, őt oda kiértesse fel. Ennek folytán Kristian Antonia, még f. évi ápril hó 7-én befogatván, a városi törvényszéki börtönbe záratott. Az első kihallgatás alkalmával, előre bocsátván, hogy neki Weithoffenben egy 73 éves öreg édes atya s egy román. kath. plébánus testvérbátyja él, kéri a törvényszéket, miként ötöt az oda leendő meggyalázó felkísértetés alól, azon okból, hogy öreg atyáját s testvérbátyját a szegényről mentse meg, szabadítsa föl, mert ő kész kötött útlevelel mellett egyedül azonnal fölmenni, s az említett törvényszék előtt megjelenni; ennek biztosítékául felajánlotta Kolozsvárt levő házas telkét s a kisegítő pénztárba letett 3000 ftját.

Kérése a törvények értelmében nem teljesített, hanem oda utasított, hogy folyamodjék felsőbb helyre, a végett, hogy az ellene felmerült vád tárgyalása tétessék át a helybeli városi törvényszékhez; s ekkor a felkísértéstől megmenekszik. Az utalítást K. A. elfogadta s előbb a m.-marosvásárhelyi kir. tábla, később a miniszterium útján kívánta azt eszközölni, de mind két helytt eredménytelenül.

E közben állítólag bizonyos titkos utasítás folytán, ügyének célszerű elérése tekintetéből 600: hatszáz ftot megközelítő készpénz áldozatot tett a nélkül, hogy sanyaru helyzetén legkisebb változás történt volna; s így

mindvégig t. i. f. évi aug. 16-ig a börtönfelügyelő mostoha bánásainak volt kitéve, mert nem akart nekik a már részére adott 160 ft-on kívül, több pénz áldozatot hozni. s nem teljesítette azon kívánatát, hogy készíttessen végrendeletet, s arról t. i. a börtönfelügyelőről is bizonyos összegig emlékezzék meg.

Ezen bánásmód ellen állítólag panaszt sem emelhetett, mert a börtönfelügyelő nem csak hogy többszöri kérése dacára őt sem a városi k. polgármester és a törvényszéki elnök urakhoz föl nem vezette, de még a fogdai hajdukkal való érintkezéstől is elzárta; a városi főügyész pedig, noha hivatalos kötelessége lett volna, az első három hó lefolyása alatt meg sem látogatta s így panaszait előbe sem terjeszthette.

Végre folyó augusztus hó 16-án egy hajduval a végett küldetett ki a fogdából, hogy házi ügyeit rendezvén, készüljön a Weithoffenbe leendő felkísértetésére. Többször említett K. A. azonban állítólag megdöbbenve azon gondolt, hogy őt a már megtett intézkedés szerint csendő fogja Weithoffenbe kísérni, nem megszökési szándokból, hanem magának öreg édes atya és plébánus bátyjának e gyalázattól való menekvés tekintetéből, a vele kiküldött hajduktól megszökött s a magával vitt férfi ruhába öltözködve, f. hó 20-án a vasútra szállott Weithoffenbe utazandó, miről a t. főbíró urat levél által már értesítette volt, azonban a m.-nádasi állomáson felismerttén, visszahozatott.

S ezzel a következő interpellációt tette le a ház asztalára:

„Interpellatio“

a kolozsvár-városi h. polgármesterhez Kristian Antonia ügyében:

1-ör Miután a hatályban álló büntető eljárás szabályai szerint a büntető bíróságok megkeresései késedelem nélkül foganatosítandók s e részben közbetett kérésnek halasztó hatálya nincs, van-e tudomása arról a polgármester urnak, hogy a Weithoffeni vizsgálo bíróságnak megkeresése következtében állítólag család büntényéért a városi vizsgálo bíróság által még f. év apr. hó elején letartoztatott Kristian Antonia mai napig az illetékes fennevezett hatósághoz át nem kísértetett? S ha van, minő okok gátolták annak foganatosítását?

2) Miután továbbá a vizsgálati fogolytól vizsgálati fogsága tartama alatt miudennemű pénz és pénzürték elvonandó s azok felett csak is a vizsgálobíróság közvetítésével intézkedhetik, van-e polgármester urnak tudomása arról hogy fenn említett Kristian Antonia saját kezeihez közhir szerint a helybeli kisegítő egylet pénztárából többször tetemes pénzösszeget vett s azok rendeltetése iránt a börtönfelügyelőség által intézkedett? Ha van tudomása, akkor azt vagyok bátor kérdezni, ezen eljárás kinek rendeletéből s mi célból követtetett?

3) Miután végül az merül fel, hogy nevezett vizsgálati fogság alatt állott Kristian Antonia a fogdai kezelés ellen emelt állítólag több rendbeli panaszai orvoslást nem nyertek s az erre hivatott törvényszéki elnök tudomására nem juttattak, van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy az előirt utasítás értelmében a közügyészség közvetítése mellett minden hó első felében a börtönvizsgálat megtartott-e vagy sem. S ha meg, akkor azon panaszok a jegyzőkönyvbe, hogy nem voltak bevezetve s miért nem nyertek orvoslást? Ha pedig nem, azt vagyok bátor kérdeni, hogy a közügyészség mi alapon terjeszt ezen börtönvizsgálatról havi tudósítást a kir. közügyek igazgatóságához?

Simon Elek képviselő erre, a legközelebbi ülésen már bemutautott törvénytisztelő (!) logikájával ugyan fölszólalt, hogy a képviselő testületnek nincs felügyeleti joga saját törvényszéke fölött (!), a helyettes polgármester (s egyszersmind törvényszéki elnök) ur és a képviselő-testület azonban nem osztván Simon Elek ur Schmerling féle jogeljárás elméletét, az elnöklő h. polgármester ur azonnal megadta válaszáat az interpellációra. A válasz legnagyobb részt azt kívánta indokolni, hogy a K. A. Weithoffenbe való felkísértését kérő törvényszéki megkeresés végrehajtása miatt késett ily soká t. i. a vádlott két rendbeli felebbezése folytán; kijelentette továbbá, hogy a vizsgálat azonnal megindított az állítólagos sanyargatás pénzesikarás iránt a foglár ellenében, a bővebb felvilágosítás azonban — nehogy a nyomozás meghiusuljon — most még nem hozható nyilvánosságra.

Az interpelláló — nézetünk szerint tulságos szelidséggel — megnyugodott az interpelláció első pontjára adott feleleten; holott a hogy mi tudjuk, a törvényszéki megkeresés foganatosítását a vádlott felebbezése meg nem akaszthatja a rendszabályok értelmében. — Azok az urak, kik már az interpelláció megtétele után az egész ügyet szeretnék volna elodábozni, ismételve zajongni kezdtek s így Sz. D. csak rövid szavakban kérte a vizsgálat erőlyes keresztülvitelét s az eredmény bejelentését, — de nézetünk szerint helytelenül nem hangsúlyozta azon mulasztást, mely a vádlott 4 havi ittartásában rejlik, sem nem sürgette elég erőlyesen azt, hogy a gyanus foglár hivatalából azonnal fölfüggesztessék, a mit annyival is inkább kell vala tennie, miután a foglár a tanács, illetőleg a képviselő-testület hatásköréhez tartozik. Mi részünkről bizunk a h. polgármester urhoz, ki most egy személyben közigazgatási és

törvényszéki elnök is, hogy a vizsgálat keresztülvitelét oly egyénekre fogta bízni, kik teljes elfogultság és érdekesség nélkül, tiszta igazságszeretettel viendik keresztül a v. törvényszék becsületébe vágó e kérdés kitisztását.

Az interpelláció által keltett elég zajos hullámok lecsöndesültével következett a napi rend, a h. polgármester választása, melynél a 91 beadott szavazatból Simon Elek kettőt, Fülep István 41-et, Makoldy Sámuel pedig 48-at nyert s így a képviselőt többségével együtt mi is szívtükből mondjuk: éljen Kolozsvár h. polgármestere, Makoldy Sámuel! Az újon választott megköszönvén a benne vetett bizalmat, azon feltétellel fogadta el azt, ha nem kellend e rövid átmeneti időre kezéből a törvényszék vezetését kiadnia. A gyűlés kész szívvel egyezett bele a föltételbe, Nagy Péter képv. ellenindítványa daczára, mely mellett az indítványozó a szavazás alkalmával alig néhányadmagával állott föl.

Tájékoztató eszmék a tüztöltés köréből.

(Folytatás)

Mielőtt eszmélánczolatunk általános részét befejeznők szenteljünk egy pár szót, az építészeti (vagy ha úgy tetszik tüztörvényszéki) és közlekedési rendőrségnek. Az elsőnek körébe tartozik az építkezési felügyelet tüztörvényszék tekintetében is, kémények, kandallók, fűtött gépek s a t. anyagának megvizsgálása, s megengedhető alkalmazása; Az építészeti rendőrség ismervén a divó építkezési módot, tüzeseteknél azoknak kisebb nagyobb veszélyességét rögtön megítélheti s a szerint intézkedik. A közlekedési rendőrség közegeinek, a hajduknak, arra kell ügyelni, hogy minden alkalommal legyen az vásár vagy ünnepély, vagy mint közelebb történt, közszékek tekintetéből eszközölt ásatásoknál a forgalom egy járműre nézve mindig lehetséges legyen, E tekintetben a gázcsövek lerakásával sok mulasztás történt és csak a kedvező véletlennek köszönhető, hogy e vétkes hanyagság huzamos tartama alatt az elszigetelt helyeken tűz nem ütött ki.

Kedves emlékü Montecucculi (vagy más történetírók szerint Nagy Frigyes) azt szokta mondani: a hadviseléshez kell először pénz, másodsor pénz, harmadsor is pénz! Erre nekünk is, ha sikeres harcot akarunk folytatni a pusztító elemmel, nagy szükségünk van! Miként szerezhető be az összeg, mely, mint alább látni fogjuk jelentékeny, adakozás vagy megadóztatás útján? Ugy hiszem mind a két mód együttesen alkalmazva leg előbb célhoz vezet. Az adakozásra első sorban a biztosító társulatok vannak hivatva s nem is kételkedünk azon, hogy nemcsak jelentékeny összeggel fognak járulni az első berendezés fedezéséhez, de évről évre is megfelelő összeggel hajlandók pótolni a fenntartási költséget. A megadóztatás egy-egy mindenkorra történék és egy adó forint után két nek felszólítandók.

Az alapszabályzatnak oly szellemben kell készülnie, hogy minden tagnak jogai s kötelességei határozottan körvonalozva legyenek. Beléptekor az illető reversalist ir alá, melyben becsületszavára fogadja, hogy az alapszabályzatot ismervén s átértve, ennek minden pontjának valamint az igazgató választmány és főparancsnokság rendeleteinek alá veti magát. Sérelmes esetek a havonkénti közgyűlésen adandók elé, mely parlamentaris módon az igazg. választmány által, lesz vezetendő, és alkalommal tárgyalandó egyáltalában a tüztöltő egyület bel és küléletére, vonatkozó minden ügy. Tapintatos kormányzás alatt az együletnek oda kell jutnia, hogy mindenki szerencsésének tartsa tagul felvételt minden egyesnek úgy mint a testületnek az egyület becsületét féltékenyen és szigorúan meg kell őriznie!

A 'KELET' TÁRCZÁJA.

Svéd kis városok.

Utí naplómából.

(Folytatás.)

A hársfák alatt jutottam a fogadóba, hol nagy nehezen kerítették elő egy pinczért, a ki isten tudja hol el-sajátította a német civilisáció első feltételét, a nyelvet. Különb a svédok, egészen ellentétben a dánokkal, kik között igen sokan beszélnek németül és francziául, nem nagyon török magukat az idegen nyelvek után. Még itt Malmöben is, a hová Németországból naponként érkezik akár-hány hajó, alig lehet embert kapni, a ki beszél németül. Hanem megvan a svédeknek az a jó szokásuk, hogy oly szívesen elbeszélgetnek akár óráhosszat Tegnér nyelvén azokkal, a kik ebből egyigét sem értenek, hogy szinte bajos megszabadulni tőlök. Egyszer kávéházban egy szőke szomszédom megbotránkozik valamelyik stockholmi újság valamelyik cik-kében. Nincs más közelében, a ki előtt kiűritse keble méltatlankodását: felém fordul és a mint láttam, heves támadást intézett a hírlap ellen. En a támadásnak csupán külső jeleit voltam szerencsés láthatni: az öklharczot az újság ellen; az okok harczát, fájdalom, nem értettem. Siettem is kifejezni előtte egy közvetítő nyelven, hogy falra hánnya a borsót, miután én sem a svéd nyelvben jártas nem vagyok, sem pedig XV. Károly király ő felsége kormányának tettei közelebről nem érdekelnek, nem is említve az újságharczokat, melyeknek kedvéért nem kellett

A tüztöltő egyület áll a törzsből és a legénységből — a törzs képezi egyszersmint az igazgató választmányt. A törzshez tartozik a főparancsnok, a szernagy, a századosok, a segédtsztek és az orvos — a legénység közül egy trombitás és egy pár közember van szolgálatra beosztva. A legénységek századokra, azok ismét csapatokra oszlanak, főhadnagy és hadnagyk vezetése alatt, minden századnál van legalább egy trombitás vagy dobos.

A főparancsnoknak okvetetlenül építész mérnöknek kell lennie, mert csakis képzett szakember vállalhatja el e hivatallal járó súlyos felelősséget. Ismervén a divó építkezés módokat, rögtön meg tudja ítélni, hol intézhető leg-célyszerűbben a támadás, hol vannak a mászók és cső-vezetők, lehetőleg minden veszélytől biztosítva. A főparancsnok rendeli el a szükséges tető vagy ház bontásokat, valamint a butorok s a t. kihordását és e működése nagyon fontos, mert a tulságos bontogatás és kirakogatás számtalan zavar és kár szülsz. A főparancsnokra nézve nagyon kívánatos, ha esélyessége mellett köztisztletben álló nép-szerű ember is, mert akkor rendeleteit úgy a legénység, mint a nép is bizalommal és örömmel teljesíti.

A százados a mellett hogy csapatját a főparancsnok utasítása szerint vezérli, szükséges esetében annak helyettesítésére, is van hivatva, tehát képzettségre nézve hozzá kö-zel álljon. A tetszés szerinti beosztás nyomán, két, három vagy négy századot állíthatunk. t. i. mászó s fecskendő (ha jobban tetszik: vízszertő), továbbá mászó, mentő és fecskendő, végre pedig mászó, mentő, fecskendő és rendő (mások szerint véd), század, ezek szerint fog változni a századosok száma is. Alparancsnokként eo ipso a mászók századosa működik, ha ez sem volna jelen, a mentő és fecskendő századosra megy át a rendőrszázad vezetője so-ha sem parancsnokolhat, mert legénysége az oltó szerek kezelésében gyakorolva nem lett.

A szernagy szakértő gépész legyen, ki az eszközök le-s felszerelésénél a szükséges főfelügyeletet gyakorolja, mi szerencsétlenségek elhárítása végett kivált a tolólétrák-nál mellőzhetlen. A raktári felügyelő, — fizetéses egyén — rendelkezésére van bocsátva, feladata kivált arra ügyel-ni, hogy a netalán szükségelt tartalék készletek minden-kor használható állapotban legyenek, azért ennek a tűz tartama alatt a raktárt elhagynia nem szabad.

A segédtszti intézmény fontossága kivált nagyobb tüzeseteknél tűnik ki, hol a főparancsnok az egyes száza-dok külön működését a nagy terjedeleme miatt meg nem láthatja. A segédtsztek által osztja ilyenkor parancsait, ezektől várja be a jelentést. Számtalanszor egy vagy több emberélet a segédtszti ügyességétől, leleményességétől függ, azért e tisztí rang betöltésénél kiváló figyelemmel kell eljárni.

(Folyt. köv.)

BELFÖLD.

Torda, aug. 20.

Tisztelt Szerkesztő ur! Azon rendkívüli fontosságnál fogva, melylyel a megyei virilis tagok összeállítása épen minálunk bir érdeknek tartom az adóhivataltól összeál-lított táblázat elejét megküldeni a „Kelet“ számára. E kimutatásba 200 legtöbb adót fizető nevét foglaltam be, s ezekből telik ki valószínűleg azon 147 virilis tag, kik a törvény szerint Tordamegyére esnek. A reclamatiók, mint becses lapja is közlé, csak a jövő hó elején fognak meg-történni s így figyelemfeszítés kedvéért épen nem árt e névsort már mostközzé tenni. A nevek és adóösszegek pedig így következnek:

Macskási Ferencz 1791 frt, Klebesberg Vilmos hagyat-éka 1696 frt 95 kr, Bánfi János báró 1615 frt, Bánfi

volna Svédországba jönnöm. Politikusom ugy látszott nem értett; mert elkezdte még tüzeesebben folytatni a vitát. Én ujra kijelentettem és emeltebb hangon, hogy nem értem. Míndhiába. Az eszméknek egy jó félórára terjedő bősége fennakadás nélkül ömlik belőle. Más módhoz folyamodom és időnkint helyeslőleg bölintok neki. Ő megvan győződve róla, hogy engem sikerült lefegyvereznie, kezét nyujt és tovább olvas. Én azonban, egyáltalán nem lévén tájékoz-va az iránt, hogy a svéd hírlapírók nem szoktak-e lapjaik minden számában egynél több ostobaságot is közrebecsátani, a mely az olvasók és nem olvasók nyugalmát megzavarja, csöndesen odább álltam. Más alkalommal a svéd pénzzel nem boldogultam és az apró tallérok és még apróbb órék fejében iszonyu zűrzavaros csörömpölést vittek véghez. Egy pinczér, a ki németül tudott, megszanja nyomorúságomat és kezdi magyarázni a dolgot. A szomszéd asztal egy svéd vendége észreveszi a dolgot és azonnal följajánlja szíves-ségét. Köszönöm, ezerszer köszönöm, nem értek svédül. Hasztalanul szabadkozom. Végig kellett hallgatnom egy végtelen értekezést, melyből azt hiszem, az egész svéd éremtant igen alaposan meg lehetett volna tanulnom, ha megértem. Így azonban, mire vége lett, a helyett, hogy kiokosodtam volna, már nem csak zugott a fejem, hanem a tallérok szinte derékon kapták az óréket és pokoli tán-czot jártak velők. Ezt az egy rossz tulajdonságukat le-számítva, a mely különben szinte csak a kellemes határait már átlépett szíveség kifolyása, a svédok egész rokon-szenves emberek. Azonban mielőtt körülnéznék közöttük, foglaljuk el a nyitott szobát, mely éppen a sétány hárs-fáira néz és a melyben a tetőig érő kályha némán és még mostanában hidegen is hirdeti, hogy észak felé közeledünk. Mintán itt megvan a főhadiszállás, kiindul-

Béla gr. 1613 frt 28 kr, Teleki Domokos gr. Sárpataki 1414 frt 68 kr, Teleki Sámuel gr. 1386 frt, 62 kr és fél. Huszár Károly br. 1328 frt, Spanochy Károly gr. 1296 frt 70 kr, Andrassy Gyula gr. 1266 frt 78 kr, idősb Teleki Domokos gr. 1090 frt 23 kr, Bornemisza Sándor br. 1008 frt, Nagy Flek 898 frt 69 kr, Paget János 876 frt 82 kr, Kemény György br. 751 frt 58 kr, Teleki Károly gr. 712 frt 66 kr, Mikó Imre gr. 705 frt 64 kr, és fél, Thoroczky Miklós gr. 692 frt 87 kr, Bethlen Geiza gr. 629 frt 94 kr, Ugron Sándor 600 frt 56 kr, Löventhal Ferencz br. 571 frt, Kemény Simon br. 536 frt 50 kr, Tisza László 534 frt 42 kr, Kemény Kálmán br. 522 frt, Betegh Ferencz 514 frt 55 kr,

Bethlen Camilló gr. 514 frt 12 kr és fél. Rhédei Lajos gr. 497 frt 29 kr, Csécs József 496 frt 74 kr, Apór Károly br. 496 frt 35 kr, és fél. Betegh Sándor 493 frt 32 kr, Antos János 468 frt 42 kr és fél. Kemény István br. 457 frt 13 kr és fél. Szilvási Miklós hagyatéka 464 frt 39 kr, Papp Gyula 449 frt, Bély György gr. 442 frt 34 kr és fél. Gamera Gusztáv br. 423 frt 83 kr, Miksa Elek 423 frt 36 kr, Bornemisza Lipót br. 420 frt, Pátrubán Miklós 418 frt 81 kr, Scholtesz Albert 416 frt 91 kr, Teleki Gusztáv gr. 409 frt 13 kr, Szentkirályi Gábor 400 frt 61 kr, és fél. Bethlen László gr. 395 frt 07 kr, Vas Albert gr. 388 frt 79 kr, Bethlen Domokos gr. 376 frt 03 kr és fél. Maurer Victor 372 frt 12 kr, Tándor Sándor János 361 frt 23 kr, Veres Pál 361 frt 06 kr, és fél. Bornemisza Pál br. 347 frt, Kemény Domokos br. 342 frt 42 kr s fél. Gereh Abraham 338 frt, Papp Joachim 328 frt 56 kr, Teleki Miklós gr. 321 12 kr és fél. Degenfeld Lajos gr. 316 frt 34 kr, Haller Ignác gr. 312 frt 93 kr, Bethlen Gyula gr. 309 frt 26 kr, Hersch Mendel 300 frt, Bors Albert 289 frt 83 kr, és fél. Vajasy Lajos 258 frt 33 kr s fél. Huszár Ádám br. 252 frt 95 kr, Jósika Lajos br. 242 frt 04 kr, Vajda Samu idősb 234 frt 21 kr, Boér Elek 232 frt 18 kr és fél, Kozma István 228 frt 95 kr, Fekete János 227 frt 34 kr, Toldalagi Mihály gr. 224 frt 47 kr, Derzsi János 223 frt 05 kr, Puhl Ignác 222 frt 18 kr.

Bornemisza János br. 213 frt 5 kr, Miske Imre b. 211 frt 66 kr, Székely Elek 211 frt 56 kr, Dózsa Lajos 208 frt 16 kr, Zammer György 204 frt 84 kr, ifj. Petki Ferencz 203 frt 73 kr, Duha Iván 200 31 kr, Ménasági István 200 frt 2 kr, és fél. Molnár Miklós 199 frt 93 kr, Rettegi Sándor 198 frt 79 kr, Marton István 197 frt 18 kr, és fél. Horváth Mihály 192 frt, Grünbaum Leo 191 frt. Szentkereszt István br. 185 frt 82 kr, Tolvaj Ferencz 184 frt 39 kr, Miriszlai Lukács 179 frt 66 kr, Teleky György gr. 176 frt 38 kr, Kemény János br. 174 frt 95 kr, Körösi József 173 frt, Urmánczi János 172 frt 34 kr, Örménisán Gligor 167 frt 95 kr, Nagy Tamás 165 frt, Murvai István 164 frt 44 kr, Simai Lukács 164 11 és fél. Zöldi Dániel 163 frt 46 kr, és fél. Bethlen József gr. 162 frt 45 kr, Szuts Iftámie 160 frt 14 kr és fél. Móri János 159 frt 24 kr, Vikol Gergely 156 frt 38 kr, Bozsla Ferencz 155 frt 66 kr, Zachariás Ignác 155 frt 18 kr, Nagy Ferencz (tanár) 154 frt 95 kr, Thoroczky Sándor 153 frt gr. 151 frt, Márián Dávid 148 frt 88 kr, Vörösgyőr 148 frt 85 kr, Éltető Albert 147 frt, Bota Gergely 147 frt, Fark Gergely 146 frt 62 kr, Fark Ignác 146 frt 61 kr, Csernátóni Albert 145 frt 87 kr, Schwarzen Mendel 145 frt, Dobál Izsák 140 frt 67 kr, Csató Lajos 139 frt, Veselényi Farkas br. 137 frt 56 kr, Turman Olivér 135 frt 74 kr, Simai Gergely 135 frt 57 kr, Papp János 135 frt, Novák Izsák 130 frt 7 kr, Méra Mihály 126 frt 32 kr, Szekeres Sándor 126 frt, Desperdes August 125 frt, Szöllösi János 124 frt 15 kr, Nagy Miklós 121 frt 17 kr, Bornemisza Ignác br. 120 frt 57 kr, Nyerges Józsi 120 frt 30 kr, Kimpfel Florián 119 frt 76 kr és fél. Simai Lajos 119 frt 67 kr, Nagy Dániel 117 frt 24 kr, Grün Izsák 117 frt Belényesi Zsigmond 116 frt, 49 Velits kr, Sámuel 116 frt 19 kr, Onka Maftei 115 frt 79 kr, Kolbász László 115 frt 72 kr, Veress Dénes 114 frt 42 kr, Kovács Lajos 114 frt 36 kr, László János 113 frt 80 kr Kemény Pál br. (49.

hatunk arra a békés hadjáratra, mely csak a tapasztalatok birodalmában hódít új területeket.

E vén hársak, melyek hasonlíthatlanul lombosabbak, frissebbek, egészségesebbek és árnyékosabbak, mint berlini hires testvéreik, ha nem látták is azokat a napokat, mikor alólok, a szent fák alól emelkedett az áldozat tüze, ugyan-csak régen adhatnak árnyékot a malmói sétálóknak. Ma már ők is csak olyan fák, mint akár a többi: csak azért becsülik, mert hasznot hajt. Így jár lassankint kegyeletünk-nek minden tárgya közöttünk, Egy vén karszéket a sze-gény nagyapa emléke még kegyelettel gondoztat az apával, ki régi helyén hagyja a vén butort, hol kétszeresen kelti föl a szent emlékezőseket. A fiu előtt is fel-feltűnik még egy-egy kép gyermekkorából, melyben szerepelt az öreg karszék: de alatta már egy falredő sarokba kerül. Az unokák nem tudnak többet róla, csak hogy apjuk nem engedte kivinni a szobából. Ki tudja miért? de azért ne adjuk el, csak fel vele a padlásra. A következő nemzedék aztán hasznát veszi, úgy a hogy lehet: tűzre rakja. Így lesz semmivé az öreg butor fokról fokra. Az észak hatal-mas istenei régesrég elvonultak emberi szem nem látta hársfaberkeikbe, ott a suttogó szent lombok alatt mély-séges álomba szenderültek, melyből a legnagyobb való-színűséggel nem is fognak többé fölébredni soha. Az em-berek kik fölött egykor uralkodtak és a kik hajdanában félénk tisztelettel közeledtek mindahhoz, a mi előttük ked-ves volt, végképp megfélemedtek róla. Egy ideig borzon-gatta őket valami, mikor hársfa árnyékában hajtották nyugalomra fejüket. Utóbb észükbe sem jutott semmi és még csak roszt sem álmodtak.

(Folyt. köv.)

sz. a. Kemény Domokos) 112 frt 70 kr, és fél. Hersch Ábrahám 112 frt, Gyulai Albert 111 frt, Osztián Kristóf 110 frt 76 kr,

Kecskeméti Soma 109 frt 58 kr, Vagner György 109 frt — kr, Belényesi Sámuel 107 frt 79 kr, Vass Károly 107 frt 20 kr, Nagy Lajos 106 frt — kr, Székely György (köteles) 105 frt 90 kr, Harmath Kristóf 104 frt 84 kr, Ferenczi János 105 frt 64 kr, Gyulai Korpos Ferencz 102 frt 77 kr és fél, Marinka Ignác 102 frt 36 kr, Horváth Benedek 102 frt 11 kr, Szigethi Miklós 99 frt 35 kr, Geizler Antal 96 frt 60 kr, Fosztó László 97 frt 02 kr, Reichel Alfréd 97 frt — kr, Dávid István 96 frt 36 kr, Vigner József 96 frt — kr, Moga Demeter 95 frt 89 kr, Marginán Junon 95 frt 82 kr s fél, Bálint József br. 95 frt 21 kr, Finta Miklós 94 frt 91 kr, Rhédei István 84 frt 44 kr, Szacsvai Imre (Kabus) 93 frt 62 kr, Ferencz Márton 93 frt 52 kr, Papp Antal 93 frt 42 kr, Horváth József 93 frt 40 kr, Nagy Imre (ügyvéd) 93 frt 05 kr, Gyárfás Domokos 93 frt — kr, Rác János (ügyvéd) 91 frt 90 kr, Sipos András (timár) 90 frt 32 kr, Jancsó János (Szt. Iványi) 90 frt — kr, Imecs Dani 89 frt 89 kr, Galambfaivi József 88 frt 40 kr, Ilyes József 88 frt 28 kr, Prekup Juon 88 frt 16 kr, Sándor Theodor 88 frt — kr, Turóczy István 88 frt 92 kr, Gáti Gábor 87 frt 85 kr, Gazner Józsi 87 frt 48 kr, Boér Albert 87 frt — kr, Simonfi János 85 frt 86 kr, Bogdánfi Dani 85 frt 79 kr, Hersch János 85 frt 41 kr, Hancz Pál 84 frt 95 kr, Timár Gábor 82 frt 15 kr, Lázár Ferencz 81 frt 83 kr, Szarvadi Pál 81 frt — kr, Biró Samu ifj 80 frt 97 kr, Derzi József 80 frt 86 kr és fél, Tódrfi Domokos 80 frt 84 kr és fél, Szabó József 80 frt 17 kr, Zöld János 79 frt 99 kr, Papp Szimion 79 frt 80 kr, Nyárádi Izsák 79 frt 56 kr, Hersch Mózes 79 frt 10 kr, Balla Pál 78 frt 96 kr, Kleinhempel János 77 frt, 37 kr, Körösi Albert 76 frt 39 kr, Szentpéteri nemes János id. 75 frt 52 kr, Székely Dániel 75 frt 10 kr, Darkó Lajos 74 frt 73 krajczár.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, augusztus 24.

(s.) A császárok találkozója és a két birodalmi kancellár összejövetele még most, próbatésta, kimeríthetetlen forrás a lapok, különösen pedig a berliniek részére. Ismételve adnak magas megelégedettségeknek kifejezést a felett, hogy a két szomszéd birodalom között a viszony oly becses lett s reménylik, hogy ez egyetértést már most semmi sem fogja többé zavarni. A jó viszony, mely a napokban újabb biztosítékot nyert, — így szól a „Spenersche Zeitung“, — saját hordereje által hat. E viszony egyetlen egy irányban sem ellenséges avagy fenyegető, hanem azt bizonyítja minden európai hatalomnak, hogy Németország és Ausztria el vannak határozva, miszerint a köztők felmerült rövid harcot (1866.), mely az egymáshoz való helyes viszonyt szülte, csak episodnak tekintsek, mely után újraszervezve, mindketten ismét a régi évszázados alapra helyezkedve, szoros összhangban egymással az európai egyensúly legfőbb támaszai lesznek. És ma még könnyebben tehetik ezt, mint egykoron, mert a versengés szülőokainak megsemmisítésével ma már mindenik önmagából mind inkább és inkább gyarapodik.

A tekintélyes „Post“ is foglalkozik ez eseménnyel, s annak jelentőségét, következményeit, esélyeit mérlegelve, szintén abban a reményben él, hogy a találkozások megerősítik az európai egyensúlyt és békét.

— Orosz hódítások Közép-Ázsiában. A „Ruszký Invalid“ részletes jelentést hoz egy, a múlt hónapig jó sikerrel befejezett orosz hadjáratról, melyet f. évi május első felében Kolpakovszky tábornok turkesztáni kormányzó a taranasi, illetőleg kuldzsai zultán ellen indított. A nevezett fejedelem az Invalid szerint, már régen ellenséges indulattal viseltetett Oroszország iránt, alattvalói által háborgattatta a szemirjecsenszki orosz határ őrcsapatokat s midőn f. év tavaszán Kolpakovszky tábornok visszakövetelte tőle a kuldzsai területre megszőkött orosz kirgizeket, reclamatióra választ sem adva, követelt tetteleg bántalmaztatta. Ez szolgáltatott okot a hadjáratra. Kolpakovszky május elején két alezredes és egy őrnagy vezérlete alatt három hadcsapatot indított a taranasi terület ellen. Az összes orosz haderő gyalogság-, kozák, lovasság s tüzérségben körülbelül 4000 emberből állott, s jóllehet az ellenség aránytalanul túlszámban volt, több apró és nagyobb csatákat víva, győzelmesen előre nyomult, május 18-án Mazara erődjét elfoglalta, a hol fegyverek és élelmiszerekben roppant nagy zsákmány került kezébe. A döntő csaták Akkentnél június 16-án, Alymánál június 28-án, a hol az ellenség összes tábora és 23 erősségi ágyu az oroszok kezébe esett, továbbá Csinesa—cho—dzi és Szujdun várak alatt vívottak.

A Szujdunnál szenvedett megveretés után, a hol maga Kolpakovszky tábornok személyesen parancsnokolt, a kuldzsai zultán július 3-án az orosz táborba jött s kegyelemre megadta magát, július 4-én pedig Kolpakovszky Kuldzsa fővárosába vonult be, melyben 21 ágyút s nagy mennyiségű fegyvert és egyéb hadi készletet kerített hatalmába.

Spanyolországban, melyet a politikai forradalmak is folytonos rázkódásnak tesznek ki, a socialis mozgalom is mélyebbre ható és elterjedtebb, mint más európai országokban, s az Internationale — nemzetközi munkás-egylet leginkább összpontosul, spanyol földön nyíltabban és határozottabban lép föl, mint egyébként. Az egylet spanyol osztályának madridi szövetségi tanácsa közlekedéssel a miniszterelnökhöz, Zorillához egy, Mara Francisco titkártól aláírt petitio alakjában levelet intézett, melyben céljainak előadása mellett, a nyilatkozatot teszi, hogy a tekintély elvével szemben ellenséges állást foglal, sőt épen megsemmisítésére van alapítva társulat. Keserű panaszokat emel továbbá az üldöztetések és rágalmak miatt, melyeknek az „Internationale. Spanyolhonban ki van téve, s emlékezteti Zorillát arra, hogy programjában a praeventio elvét elvetette s egyedül az utólagos megtorlás tanát

proklamálta. Az international kívánja a rend fentartását, de nem valamelyik kiváltságos osztály kegyéből. A levél evel végződik: „A kormány azt hiszi, hogy mi megszegtük a törvényt. Ha azt gondolja, hogy joga van ezért a vélt törvénytörésért minket üldözni, mondja ki nyíltan s nyilvánítson minket a törvényen kívül állóknak. Ha pedig nem, tisztelje a szabad nemzet polgári jogait és szerezzon azoknak mindenütt teljes közelismerést.“

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, aug. 24. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett: aug. 24. 10 ó. 50 p. d. e.

Vilmos császár és királyunk legközelebb Salzburgban találkoznak.

Bellegarde helyébe Pejachevics Miklós gróf tábornok nevezetett ki király ő flge főhadsegédévé.

Florenzben nyugodtan fogadják a fejedelmek gasteini találkozását.

Münchenben a ministertanács elhatározta az ultramontán kamara feloszlatását.

Francziaországban az ostromállapot mindaddig megmarad, míg az egész nemzetőrség lefegyverezve nem lesz. A vasúttársulatok 200 millió francot kölcsönöztek a kormánynak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, augusztus 24.

— Királyné ő felsége, mint az „Ung. Ll.“ értesül, már a napokban elhagyja Isht és egyenesen Budára, illetőleg Gödöllőre megy, hol ő felsége október elejéig szándékozik maradni. Késő ősszel a királyné néhány napot tölt Schönbunnban s'ezután Meranba megy, a hol a telet tölti.

— Az erdélyi róm. kath. növeldékben a lefolyt 187°/₁-ik tanévben összesen 218 gymnasiumi tanuló nyert élelmet; ezeknek eltartási költsége 20.201 forintba rugott.

— Reinisch Lajos, károly-fehérvári kanonok és székesegyházi főesperes a sz. Pulcheriáról nevezett körösi címzeles apátságot díjmentesen elnyerte.

— Honvéd és pincérek a Maros-Vásárhelyt csatához hasonló verekedést vittek végbe. Az ottani sörkertben a többek közt egy honvéd is mulatott, kit a pincérek azzal gyanúsítottak, hogy lopott. A honvéd kikeresztetvén magát ártatlansága kiderült, de most elégtételt követelt; a pincérek azonban ütlegekkel feleltek, mire a honvéd néhány társa után látott és valószínűs támadást intézett a pincérek ellen. Negyobb szerencsétlenség csak azért nem történt, mert egy csapat sorkatonaság közeledett, kiknek jöttére a honvédek megugrottak.

— Hivatalos meghívás az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentesítő társaságnak 1871. sept. 21-én Kolozsvárt tartandó rendkívüli közgyűlésére. Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentesítő társaságnak 1871. máj. 13-án a magas kormány rendeleténél fogva újonnan egybealakult választmányja a társaság 1865 ik év végén volt minden biztosító tagját a folyó 1871-ik év sept. 21-én délelőtt 10 órakor Kolozsvárott a város községi gyűléstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre azon tiszteletteljes figyelmeztetéssel hívja meg, hogy a megjelenők a társulat függőben levő ügyeinek véglegbonyolításáról előterjesztendő választmányi, valamint igazgatói javaslat érdemében a megjelenőket úgy, mint a meg nem jelenőket egyformán kötelezőleg okvetlenül határozni fognak. A ki a közgyűlés tárgyról bővebb értesülést kíván, találja meg az igazgatóságot, mely az érrel készen álló könyomatozott választmányi előterjesztéssel postán vagy akár más úton szolgáltni fog. Kelt Kolozsvárott, a választmányiak 1871. aug. 21-n tartott gyűléséből. A választmány.

— Kővári László „Kolozsvár lakói“ című műve érdemleges dicséretben részesül a „P. Lloyd“ egyik közelebbi számában. Csak abban ütközik meg ismertetője, hogy Kővári a helybeli izraelitákat nemzetiségre nézve is külön rovatba jegyezte. Higgye el a „Lloyd“, hogy annak, ha az izraeliták, mint nemzetiség szerepelnek, nem Kővári, hanem magok azon izraeliták okai, kik nemzetiségre nézve izraelitáknak vallják be magokat. Ezen a statistikuss nem segíthet, nem erőszakolhatvsn rájuk semmi nemzetiséget. Hanem segíthet fogalmaik tisztázása, melyre legjótékonyabban épen maga kedvencz lapjok a „P. Lloyd“ folyhat be leghatásosabban.

— A „nagy Méhai“, a „világhírű bűvész“, a „legnagyobb bűvész“, — a mint szerénységében magáról kürtöli — a napokban városunkba érkezett. A múlt héten M.-Vásárhelyt akarta bolondítani, de bűvös görögtüze mellett is felismerték, hogy a mi nagy van benne, nem bűvészete, hanem charlatanériája. Ajánljuk érdeméhez mért fogadtatásra.

— A m. kir. távirtdai igazgató, Martin urtól a következő átiratot vettük: „Folyó hó 22-én kelt 191 számú becses lapjában „hivatalos nyelv a távirddán“ felirattal megjelent újdondási cikkére vonatkozva van szerencsém válaszolni. hogy a m. k. államtávirddá-intezet csak a magyar nyelvet ismeri mint hivatalost, s hogy ezen intézet minden közege már hivatalból is köteles hivatalos ügyekben a törvény szabta hivatalos nyelvvel élni; ha tehát eltérő esetek előakadnak. kérem azokat további nyomozás és minden szigorrali eljárás végett alólrít igazgatósággal közölni, valamint e sorokat a magyar közönség tudomására hozni. Kolozsvárt 1871 augusztus 22-én“ Előismeréssel vesszük a fölszólalás iránti figyelmet s a fölhívásnak eleget teendők: a kérdéses német szövegű hivatalos táviratot átküldtük a t. igazgatóságnak.

— Francia nyelvű levelek. Jelentettük volt már, hogy Psenyeczki Nagy Sándor debreczeni tanár a franczia nyelvet is szándékszik oktató levelek alakjában föl-

dolgozni. Most már azt jelenthetjük, hogy az első levél megjelent. Szerző előszavában az egész mű tervrajzát közli és módszeréről értekezik. Örömmel jelezzük azt a körülményt, hogy Nagy Sándor mindenütt figyelemmel van arra, hogy a magyar nyelv alak- és mondattana lényegesen elüt a többi európai civilizált nyelvek szokásaitól és azért nem elégséges egy jó német mű jó fordítása, hanem azt egészen át kell dolgozni és megváltoztatni. Itt ott latinhoz is folyamodik, mit csak helyeseltünk, mert a tanulók nagy része legalább nálunk, mégis ért valamit a latinhoz.

— Hymen. Joanovics Emil, városunkban közszere-tben álló lovaskapitány a folyó hó 19-dikén kelt Pozsonyban egybe a szép és ifju Szentiványi Szidonia kisasszonnyal.

— Graefenbergben, mint levelezőnk írja, vigan foly a számos magyar által élvezett fürdői élet. Folyó hó 18-dikán is nagy táncvigalommal fűszereztek, melyen a magyarok közül Korbuly Ida k. a. és Gámán Zsigmondné asszony (mindkettő Kolozsvárról) tünt ki.

— Angolosan. Három angol az oxfordi egyetem volt növendékei, saját csolnakaikban Passautól a Fekete tengerig a Dunán utaznak, napokban értek Bécsbe s ott csak addig időztek, míg az ipartárlat helyiségei számára kiszemelt térséget a „Prater“-ben megnézték; azután ut-jokat folytatták Magyarország felé. A ki tudja hogy mily nehézséggel jár ily hosszú dunai csolnakút, az bámulni fog a sportsman bátorságon.

— Szabadság! A bécsi törvényszék előtt Schwella a „Freie Kirche“ szerkesztője állott; isten káromlás és egy „törvényileg elismert egyház sértés miatt“ a B T. 122 és 303. §. értelmében vád alá helyeztetett. Ez magában csekélység és föl sem emlitenők, ha nem vetne érdekes fényt a lajtántuli és inneni szabadságra. Schwella t. i. a kath. egyház modern tanai ellen kelt ki és az episcopaius eljárását bírálta egy cseppel sem élesebben, mint a magyar hirlapirodalom azt naponta teszi. A birodalom nyugati felében vád alá helyeztetik, nálunk bátran és fölemelt fővel járhatna. És vannak emberek, kik azt állítják, hogy nálunk nincsen szabadság!

KÖZGAZDASÁG.

A marosvásárhelyi gazdasági tanácskozomány és tárlat.

(Folytatás.)

A TÁRLAT.

Állattárlat.

I. osztály: szarvasmarha.

Belföldi, vagy magyar faj.

a) Egy drb 3-ad fü bika.

Jutalmak: Első díj 8 drb arany, második díj 4 drb arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

b) egy drb 4-fü jó tejelő tehén.

Jutalmak: Első díj 5 drb arany, második díj 3 drb arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

c) Egy pár 4-ed fü jármás ökör.

Jutalmak: Első díj 6 drb arany, második díj 3 db arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

d) Egy drb 2-fü bika.

Jutalmak: Első díj 3 db arany, második díj 1 db arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

e) Egy drb 2-od fü üő borju (üző).

Jutalmak: Első díj 3 db arany, második díj 1 db arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

A kiállítás kedv ösztönzésére a csak oklevéllel jutalmazott kiállítóknak költségeik némi megtérítése tejében, az oklevél mellé u. n. mértföldpénz adatik, a hajtási távolság minden mértföldje után legalább 20 kr. Ezen kedvezményben azon állatok is részesülnek, melyeket a bíráló bizottság kitüntetésre még érdemesnek ítél, de részökre a megszabott szám miatt oklevél nem jutott.

II. osztály: sertés.

Belföldi vagy magyar faj.

a) Egy szép tenyész kan.

Jutalmak: Első díj 4 db arany, második díj 2 db arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

b) Egy szép kocsa.

Jutalmak: Első díj 2 db arany, második díj 1 db arany, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

c) Egy szép süldő.

Jutalmak: Első díj 1 db arany, második díj 1 db tallér, harmadik díj egy dicsérő oklevél.

Terménytárlat.

I. Mezeitermékek osztálya:

1) Buza őszi tavaszi, 2) Rozs. 3) Árpa. 4) Zab. 5) Törökbuza. 6) Burgonya 7) Répa. 8) Olajmagvak. 9) Takarmány magvak.

Jutalmak: 2 db ezüst érem, 3 db bronz érem, 6 dicsérő oklevél.

II Friss gyümölcsök osztálya.

1) Csemegegyümölcsök:

Jutalmak: 1 db ezüst érem gyűjteményért, 3 db bronz érem, 5 dicsérő oklevél.

2) Alma- s körte csoportozatok:

Jutalmak: 3 db ezüst érem gyűjteményekért, 4 db bronz érem, 10 dicsérő oklevél.

3) Különféle gyümölcsök:

Jutalmak: két dicsérő oklevél.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztő Szász Béla.

(298)

Haszonbéri hirdetés.

(2-3)

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 1871 évi augusztus hó 12-én 40215 számú rendelete folytán kinttűzetnek haszonbérbeadásra az alább részletezett k. kincstári uradalmi bérföldek, épületek és jogok 1872 évi Jannár 1-ső napjától kezdőleg, 1874 évi September-hó 30-g, vagy is három évre:

Folyó szám	Az uradalom megnevezése	A bérreszlet neve.	szántó hold	ka-száló hold	legelő hold	ba-vasi legelő hold	épületek	lisztelő malmak	körsmárlási jogok	vásárvám jogok	Megjegyzés.
1		Bethlen	27	19	—	—	—	1. 3 járatu	—	—	—
2		A.-Szombatfalva	371	155	25	—	lak és gazdasági	3. 3 járatu	—	—	—
3		Besenbák	34	58	—	—	—	—	detto	—	—
4		Alsó-Utsa	214	145	127	—	lak és gazdasági	3. 7 járatu	—	—	—
5		Korb	—	—	16	—	—	—	detto	—	—
6		Skoré	31	102	—	—	—	—	detto	—	—
7		Nagy-Vajdafa	102	37	—	112	lak és gazdasági	2. 4 járatu	—	—	—
8		Jáás	82	51	—	—	lak és gazdasági	1. 1 járatu	—	—	—
9		Hurez	—	2.5	—	—	—	—	—	—	—
10		Dragus	—	24.5	—	—	—	—	—	—	—
11		Felső-Vist	—	64.5	—	—	—	1. 2 járatu	—	—	—
12		Felső-Utsa	—	—	—	1125	—	—	—	—	—
13		O-Tohán	—	1.4	—	—	—	—	csak a jog	—	—
14		Marginén	—	—	—	40	—	—	detto	—	—
15		O-Sinka	—	—	—	338	—	—	—	—	—
16		Ugyanott Vacaria	—	—	—	980	—	—	—	—	—
17		Utsisora	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18		Alsó-Vist	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19		Szunyogszegen	—	—	—	—	—	—	csak a jog	—	—
20		Vajda-Rétse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21		Bucsum	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22		Dezsán	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23		Kopacsell	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24		Lissa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25		Posorta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26		Vaad	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Haszonbérleti kívánók 50 kros bélyeggel és 10%-os bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat **f. é. September-hó 7-ke reggeli 10 óráig** a fogarasi m. k. erdészeti hivatalhoz nyújtják be, hol, valamint alólírott k. jószágigazgatóságnál is a haszonbéri feltételek bár ki által betekínthetők.

Kötelesek e mellett ajánlattevők bérleti szakképzettségüket és kielégítő vagyoni állásukat igazolni, ki lévén zárva a bérletből a nem jogosultak vagy kincstári haszonbérhatalékkal tartozók, vagy kik nyereségvágyból eredő büntettért elítéltek.

A zárt ajánlatban továbbá határozottan kiemelve, hogy az ajánlattevő egy a bérlet tárgyát valamint a haszonbéri feltételeket ismeri, és ajánlatát azok alapján teszi. Határozottan megnevezendő elvégre a bérlet tárgya, és számokkal és betűkkel megírandó a felajánlott bérösszeg. Bérlettárgyul vétethetnek a fentebb elősorolt egyes bérreszletek, vagy többek közülük egy-egy csoportban, vagy pedig mindnyájok együttesen. Szintugy külön bérlettárgyává tétethetnek a különféle malmok, valamint a vámszedési jog és a körsmárlási, mely utóbbiak újra vagy egyenként, vagy külön csoportokban, vagy elvégre együttesen hozhatók ajánlatba.

F. é. September hó 7-ke reggeli 10 óra után beérkező ajánlatok nem fogadtatnak el, minthogy ugyanezen elősorolt javak és jogok az napon reggeli 10 órától kezdőleg és szükséghez képest azontúl folytatolag egyenként, vagy csoportokban vagy együttesen, a mint ezt az árverés folyama jobbnak tűntetendi, szóval is árvereztetni fognak. A szóval árverezőknek az írásba ajánlkozókhoz hasonló személyes és vagyoni képességgel birniök kell, és kötelesek azonkívül az árverezés megkezdése előtt a bérlettárgy kikiáltási árának 10%-os értékét bánatpénzzel a fentebb nevezett k. erdészeti hivatalnál befizetni.

A szóvali árverezés úgy mint az írásbeli ajánlatokra nézve elvül mondatik ki, hogy a csoportbani vállalkozás a részletenkénti, és az együttes vállalkozás a csoportonkénti előtt előnyvel bir, s hogy elvégre a haszonbéri kiadás helybenhagyása a nagyméltóságú k. pénzügyminiszteriumnak fenntartatik.

A m. k. jószágigazgatóság Kolozsvárt, 1871. augusztus-hó.

Szám 536. 1871.

(297)

(2-2)

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közoktatási miniszter ur ő nagyméltósága idei 17,189 szám alatt kelt magas rendeletével Borsán, Dobokamegyében, egy állami népiskola felépítését elhatározván, ezen építménynek vállalkozás útján biztosítása végett folyó 1871 évi September 11-dik napján délelőtt 10 órakor Borsán a község házában szóbeli és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az iskola-épület hossza 9° 2', szélessége 5° 1' és állani fog egy tanterem, előszoba, két lakszoba, egy konyhából: továbbá megkívánatik egy kút felállítás az iskola telken, és az iskolateleknek, mely egy hold 1020 □ öl kiterjedésű, tisztított veszőből, tövissel fedett bekerítése.

Kő- és porondhordást, valamint szükséges kézi és ígás napszámokat a község szolgáltatja ki.

A többi építkezési és felszerelési költségek az anyagokkal együtt 5696 frt 69 kr-ra. helyesbítették.

A tervrajz, költségvetés, árlejtési feltételek, mai naptól fogva a Kolozs-Dobokamegyék tanfelügyelősége irodájában Kolozsvárt bel-középutca 530 szám alatt betekínthetők.

Felhívtnak vállalkozni szándékozók, hogy a fenn kitett határidőre az előírányzott összeg után számítandó 5% bánatpénzzel ellátva, a kinttűzt helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy jogérvényes írásbeli ajánlatokat az 5% bánatpénz csatolása mellett, ideje korán küldjék be, az írásbeli ajánlatban kiteendő határozottan: hogy a borsai állami népiskolára vonatkozó tervet, költségvetést és feltételeket látta, megértette, és az előírányzott összegről számítandó —% leengedés mellett teljesíteni magát kötelezi.

Kelt Kolozsvárt, 1871. augusztus hava 16-kán.

A Kolozs-Dobokamegyei tanfelügyelőség.

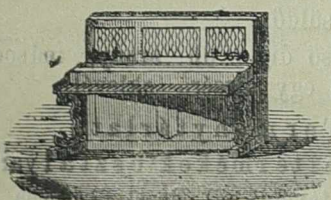
299

1-6

Könyvek, hangjegyek, és kitünő bécsi zongorák, kaphatók

DEMJÉN LÁSZLÓ

könyv-, mű-, hangjegy- és zongoratarában
Kolozsvárt, Főpiacz.

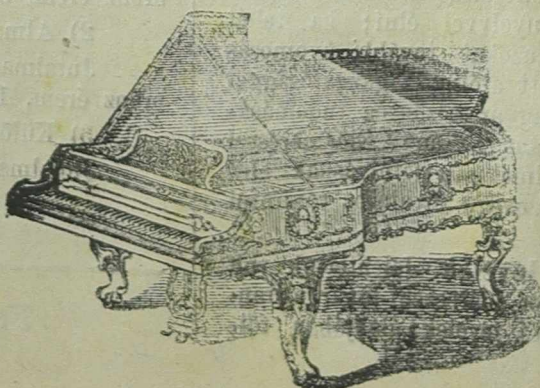

Pianino.

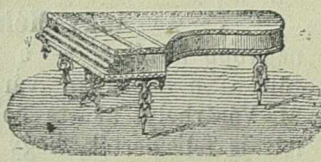

Kürt-zongora.

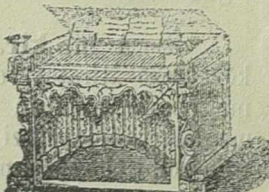
Zongora tárral azért kötöttem össze könyv- és hangjegy kereskedésemet, mivel tapasztalásból tudom, hogy a sok bécsi zongora gyáros és zongora árus közül mily nehéz a jót és olcsót kiválasztani. En több év óta e téren Bécsben és a párisi kiállításon összehasonlításokat tettem az ár és minőségre nézve, emel fogva bizelgek magamnak, hogy szakismeretem van, s a tölem vásárlóknak a Zon-

Concert-zongora.

Salon-zongora.

Hármonium.

gorákat, Pianinokat, Hármoniumokat jótállás mellett azok az áron adhatom, mint a készítő gyáros maga, sőt sokszor olcsóbban, mivel a gyár és ár minőséget ismervén, senkinek sem sikerülhet magasabb árt kérni, mint a leolcsóbb gyári ár, s alólírt kész vagyok az eredeti bécsi nyomtatott árjegyzéket is bár kinek előmutatni.

DEMJÉN LÁSZLÓ.

(226)

10—*

Aratógépek	ára	450 és 500 forint.
Szénagyűjtőgépek	"	125 "
Gubicz-féle vasekék	"	20 "
Vidats-féle vasekék	"	18 és 19 "
Eketaligák	"	10 és 13 "

Kaphatók:

JANKÓ VINCZE
gépgyárában

Kolozsvárt, külső tordautczában 306 sz. alatt.

(288)

(2-2)

Nehéz hallásban szenvedőknek fontos a következő:

Az öntől nyert fül-gyapot *) atyámnak, dacára 75 éves korának, jelentékenyen használt s mivel már fogyatékn van, ezennel érem egy újabb adag megküldését.

Carl Thomes, földbírtokos, Lásanban.
*) Kapható e fülgyapot 5 o. é. frt. bérmentes be- küldése mellett **Louis Oelsner**nél, Berlinben, Neue Schönhauserstrasse, Nr. 12.

(204)

(19—*)

Új és használt

zongorák

a leghírneves bécsi cégektől jótállás mellett az eredeti bécsi áron kaphatók

Triska Ferencz

zongoraárusnál

Kolozsvárt, hidutca 315 szám.
Minden javítások helyben és vidéken is felvállaltatnak és jutányos árszámítással a tartósságért kezesség vállalattik.